

SAMLET SAKSFRAMSTILLING

Arkivsak: 11/2978-4

HØRINGSNOTAT OM FORSLAG TIL ENDRINGER I OPPLÆRINGSLOVA OG PRIVATSKOLELOVA - NASJONAL BESTEMMELSE OM LÆRERTETTHET I GRUNNSKOLEN M.M.

Saksbehandler: Lars Gjermestad

Arkiv: A20

Saksnr.: Utvalg
43/11 Hovedutvalg for oppvekst og kultur

Møtedato
15.11.2011

Forslag til vedtak:

- 1 Rygge kommune støtter alternativ 2 i kunnskapsdepartementets forslag til opplæringslovens §8-2, nytt tredje ledd, slik det framgår av høringsnotatet. Rygge Kommune mener at lærertettheten ikke bør overstige 21 elever pr. lærer.
- 2 Rygge kommune støtter i kunnskapsdepartementets forslag til opplæringslovens § 2-8, nytt femte ledd, slik det framgår av høringsnotatet
- 3 Rygge kommune støtter i kunnskapsdepartementets forslag til nye paragrafer § 2-16, § 3-13, § 4A-13 og § 3-14 i opplæringsloven, slik det framgår av høringsnotatet.

Behandling/vedtak i Hovedutvalg for oppvekst og kultur den 15.11.2011 sak 43/11

Behandling:

Siste setning i pkt 1 ble endret til: Rygge kommune mener at *gjennomsnittlig gruppestørrelse* ikke bør overstige 21 elever pr. lærer.

Else Margrethe Halvorsen (H) fremmet følgende nytt pkt 1 som lyder:

"1. Rygge kommune støtter *alternativ 1* i kunnskapsdepartementets...."

Votering

Pkt 1; ved alternativ votering mellom forslag til vedtak og forslag fremmet av Else Margrethe Halvorsen (H) ble forslag til vedtak vedtatt med 4 (Sp/Ap/Frp) mot 3 (H/V) stemmer.

Pkt 2; forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Pkt 3; forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak i Hovedutvalg for oppvekst og kultur:

1. Rygge kommune støtter alternativ 2 i kunnskapsdepartementets forslag til opplæringslovens §8-2, nytt tredje ledd, slik det framgår av høringsnotatet. Rygge Kommune mener at gjennomsnittlig gruppestørrelse ikke bør overstige 21 elever pr. lærer.
2. Rygge kommune støtter i kunnskapsdepartementets forslag til opplæringslovens § 2-8, nytt femte ledd, slik det framgår av høringsnotatet.
3. Rygge kommune støtter i kunnskapsdepartementets forslag til nye paragrafer § 2-16, § 3-13, § 4A-13 og § 3-14 i opplæringsloven, slik det framgår av høringsnotatet.

Saksorientering:

Kunnskapsdepartementet har sendt ut et forslag til endring i opplæringsloven på høring.

I vedlagte høringsnotat foreslås det å:

- Innføre nasjonale bestemmelser om lærertetthet i grunnskolen.
- Innføre en lovbestemmelse som klargjør at skoleeier kan organisere særskilte innføringstilbud for nyankomne minoritetsspråklige elever.
- Innføre lovbestemmelser om opplæring ved behov for alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK).

Departementet legger opp til å innføre ordningen om lærertetthet for ungdomstrinnet, for deretter å vurdere en videreføring på barnetrinnet.

Høringsfristen er satt til 3. januar 2012.

Vurdering:

- 1 Forslag om ny norm for lærertetthet

Skolene i Norge har i mange år hatt en minsteressurs å forholde seg til. Denne har vært på maksimum 28 elever i en gruppe/klasse på barnetrinnet og 30 elever i en gruppe/klasse på ungdomstrinnet. Ryggeskolen kan imidlertid ikke nøye seg med dette minimumet av læretimer dersom kravet i lov og forskrift om at undervisningsgruppene skal være pedagogisk og sikkerhetsmessig forsvarlig skal oppfylles. Det er dessuten kommet mange føringer og pålegg som gjør det nødvendig med økte ressurser utover minstenormen. Som eksempler kan nevnes:

- Forstreket undervisning 1.-4. trinn
- Leksehjelp
- Fysisk fostring 5.-7. trinn
- "Ny Giv" på ungdomstrinnet

Det nye lovforslaget vil innebære en etterlengtet opprydding og forenkling av systemet med minsteressurs til skoleverket.

Målet med lovendringen er å sikre at de samlede lærerressursene står i forhold til antallet elever. Det skal ikke tallfestes hvor mange elever som maksimalt kan være i en gruppe til en hver tid, men hvor stor ressursen skal være for skolen eller kommunen sett under ett.

Forslaget har to alternativ. Det ene er å legge minstenormen for lærertetthet på skolenivå, dvs. at ingen skoler kan ha en lærerressurs under minstenormen. Det andre forslaget innebærer å legge minstenormen på kommunenivå. Da skal lærerressursene ses på kommunalt nivå. Høringsinstansene blir bedt om å ta stilling til hvilket av alternativene som bør velges.

I Rygge kommune har vi erfaring med at nåværende norm for klasse/gruppedeling på 28 elever på barnetrinnet for hver skole kan gi store utslag for den enkelte skole. Dette har medført at skoler som har hatt elevtall rett over 28 på flere trinn har fått like mye lærerressurs til disse trinnene som skoler med 50-55 elever på hvert trinn. Ved å legge maksimalnormen for gruppestørrelse på skolenivå vil noe av den samme skjevheten bli videreført.

En modell der ressursene beregnes på kommunenivå vil gi større fleksibilitet til å prioritere ressurser mellom skoler, basert på kjennskap til lokale forhold enn om grensen settes på skolenivå. Dette kan innebære noen skoler har et ressursnivå som er lavere enn minimumsressursen, og noen skoler som har et ressursnivå som er høyere enn minimumsressursen. Rådmannen mener at dette gir størst fleksibilitet og er den beste løsningen for å sikre et likeverdig skoletilbud for alle elever i Ryggeskolen, og vil derfor anbefale dette alternativet.

Høringsinstansene bes også om å komme med anbefaling på lærertettheten. Høringsutkastet viser til forskning som viser at det er liten sammenheng mellom skoleresultater og gruppestørrelse. Det er allikevel nødvendig med en minstestandard for å sikre noenlunde likeverdige opplæring for alle elever. Det skisseres tre mulig modeller, med henholdsvis 22/21/21 elever pr. lærer. Dette er eksempler, og det kan også tenkes andre nivåer. Hvert av nivåene er kostnadsberegnet, både om skolemodellen eller kommunemodellen blir valgt.

Antall elever pr. lærer er tatt fra GSI (grunnskolens informasjonssystem), gruppestørrelse 2, som er elever pr. lærer i ordinær undervisning. Her er timer til blant annet spesialpedagogisk hjelp og opplæring til språklige minoriteter trukket fra. Det finnes ikke tall for Ryggeskolen over gruppestørrelse 2 på ungdomstrinnet, kun for samlet for hele 1.-10. trinn. I følge Rådmannens egen beregning er det i dag en lærertetthet på ca 21 elever pr. lærer på ungdomstrinnet, når rådmannens budsjettforslag for 2012 legges til grunn.

Rådmannen mener at Rygge kommunes budsjettforslag legger opp til en nøktern, men fornuftig standard og anbefaler å støtte en gruppestørrelse på 21 elever pr. lærer. Denne normen for lærertetthet vil sannsynligvis heller ikke gi noen stor merkostnad for kommunen.

2 Særskilt opplæring for nyankomne minoritetsspråklige elever

Høringsnotatet tar for seg muligheten for å opprette egne klasser for nyankomne minoritetsspråklige elever. Mange kommuner har dette i dag, enten som et felles tilbud i kommunen, eller organisert på egen skole. Lovgrunnlaget for dette har vært noe diffust, og den nye lovparagrafen er foreslått for å rett opp i dette forholdet.

Rådmannen har ingen innvending mot det nye lovforslaget. Det kan på sikt også være fornuftig å lage et felles, kommunalt opplegg for denne elevgruppen i Rygge kommune.

3 Opplæring ved behov for alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK).

Spesialpedagogisk hjelp til elever som helt eller delvis mangler tale er ikke sikret godt nok i dagens lovverk. Den nye lovteksten tar sikte på å rette på dette forholdet, og rådmannen støtter lovforslaget fullt ut.

Medvirkning:

Utdanningsforbundet

Fagforeningene er invitert til å komme med egne høringsinnspill.

Lovhjemmel:

Opplæringsloven

Saksdokumenter:

- 1.) Høringsnotat om forslag til endringer i opplæringslova og privatskolelova – nasjonal bestemmelse om lærertetthet i grunnskolen m.m.
- 2.) Høringsbrev. Lærertetthet m.m.

Saksvedlegg:

- 1.) Høringsnotat om forslag til endringer i opplæringslova og privatskolelova – nasjonal bestemmelse om lærertetthet i grunnskolen m.m.
- 2.) Høringsbrev. Lærertetthet m.m.